

JAARGANG 18

NOVEMBER 2021

NR. 11 - 197

R

ECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Bemoedigingen en een verzoek

4 DE GOEDERTIERENHEID EN MENSENLIEFDE VAN GOD IS VERSCHENEN

Titus 3

6 PNIËL, DAT IS GOD ONTMOETEN

Genesis 32 - Deel 1

7 TWEEMAAL 490 JAAR

2 Kronieken 36:21; Daniël 9:24

8 WEL IN DE WERELD, MAAR NIET VAN DE WERELD

Drie Griekse voorzetsels in Johannes 17

8 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

9 WOORDSTUDIE

Is de lichamelijke oefening van weinig nut?

Doet Paulus in 1 Timotheüs 4:8 een uitspraak over de waarde van gymnastiek en sport? Of keert hij zich tegen mensen die een ascetische leefwijze voorstaan?

10 HET BOEK JESAJA

Deel 10 - De Heilige van Israël

11 MIJN GELOOFSBELIJDENIS

Wat als iemand je er naar vraagt

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma [AcrobatReader®](#) (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Thessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

BEMOEDIGINGEN EN EEN VERZOEK

Gerard Kramer

Het viel me bij het doornemen van de in dit nummer opgenomen artikelen op dat de auteurs ons als lezers laten zien hoe bemoedigend en positief het Woord van God is. Zelfs als in een artikel iets dat verkeerd is, aan de kaak gesteld wordt, kan uit de overdenking van zo'n gedeelte toch naast een waarschuwing ook een bemoediging voor ons, gelovigen, worden gehaald.

Ph. Tapernoux schrijft in zijn artikel over Titus 3: *'De vernieuwing van de Heilige Geest gaat door gedurende het hele leven van de christen door Zijn werking in ons. De Geest is rijkelijk over ons uitgestort, er is een overvloed van goddelijke kracht om te wandelen in nieuwheid van leven en met een onuitsprekelijke en verheerlijkte vreugde die wij vinden in Zijn liefde'* (1 Petr. 1:8).

In zijn artikel over de intrigerende worsteling van Jakob met God in Pniël schrijft Hugo Bouter: *'Pniël betekent 'aangezicht van God'. Het is de plek van de persoonlijke ontmoeting met God. Als wij God ontmoeten van aangezicht tot aangezicht, krijgen wij de juiste blik op de dingen. Dan zien wij alles in het juiste licht. Dan zien wij wie wij zelf zijn, maar ook Wie God is. Dan erkennen wij dat wij zelf tot niets goeds in staat zijn, dat het vlees onverbeterlijk is. Maar dan zien wij ook hoe God in onze nood heeft voorzien. Hij heeft de zonde in het vlees veroordeeld in de dood van Christus en ons een nieuwe positie geschonken op grond van de opstanding van Christus. Er is geen veroordeling voor hen die in Christus in een nieuwe positie voor Gods aangezicht zijn geplaatst'* (Rom. 8:1-3).

Gerrid Setzer eindigt zijn korte artikel 'Tweemaal 490 jaar' als volgt: *'De laatste jaarweek van Daniël moet nog steeds in vervulling gaan. Nu wordt er eerst een volk voor Gods naam verzameld uit de volken.*

Maar wanneer de volheid van de volken is binnengegaan (Rom. 11:25), zal de profetische klok weer gaan tikken voor Israël'.

In de WoordStudie komt aan de orde wat Timotheüs met dwaalleer moet doen behalve deze signaleren en weerleggen: *'Wat moet Timotheüs tegenover de genoemde dwaalleer stellen? De godsvrucht, oftewel een leven dat bewust aan het dienen van God gewijd is. Daarin moet hij zich trainen, want die training is buitengewoon nuttig. De resultaten daarvan zijn direct zichtbaar in het leven nu, maar ook straks in de eeuwigheid'.*

Ger de Koning schrijft naar aanleiding van de oordeelsprofetie over Tyrus in Jesaja 23: *'Het is een waarschuwing voor ons, om wat we van de Heer hebben gekregen niet egoïstisch voor ons gemak en tot onze eigen eer te gebruiken. Dit geldt zowel voor onze lichamelijke als voor onze geestelijke en intellectuele capaciteiten. Alles wat we hebben, hebben we van God gekregen om Hem daarmee te dienen en onszelf in te zetten voor Zijn koninkrijk'.*

Kris Tavernier deelt zijn persoonlijke geloofsbelijdenis met ons. Ik citeer het slot: (ik geloof) *'in de onuitsprekelijk heerlijke toekomst, die God gepland heeft voor allen die de eeuwigheid met Hem willen doorbrengen. Want God zal alle dingen nieuw maken, en zelfs beter dan wat er ooit geweest mag zijn'.*

Ten slotte het in de titel beloofde verzoek. Al vele jaren verzorg ik met plezier de rubriek *WoordStudie*, waarin ik maandelijks een Grieks woord of een woordgroep belicht. Langzamerhand zijn er al heel wat van zulke woorden en woordgroepen belicht, en het is soms best lastig weer een geschikt woord te vinden voor een nieuwe *WoordStudie*. Graag ontvang ik suggesties van lezers over woorden in het Nieuwe Testament die ze graag een keer belicht zien¹.

Gods zegen bij het lezen van dit nummer van Rechtstreeks gewenst. Namens de redactie, Gerard Kramer

1) Deze suggesties graag via mail naar info@oudesporen.nl

DE GOEDERTIERENHEID EN MENSENLIEFDE VAN GOD IS VERSCHENEN

TITUS 3

Ph. Tapernoux

De praktijk van het christenleven wordt in Titus gezien in al de relaties waarin een gelovige kan leven. Sommige zijn door God ingesteld, andere zijn het gevolg van de zonde, zoals de verhouding tussen meesters en slaven. Toch komt de genade tussen beide en geeft zij ons nieuwe motieven om in al die relaties zodanig te wandelen, dat wij de Heer verheerlijken. Ze veredelt alles wat ze aanraakt en toont haar goddelijke oorsprong door de vruchten die ze voortbrengt. Laat Gods genade ook krachtig in ons werken in deze tijd van verval.

Ons gedrag tegenover de overheid

Het hoofdstuk begint met een vermaning voor ons gedrag tegenover overheden en machten. Onderdanigheid is belangrijk in een tijd van opstand en anarchie. De gelovige is hier een hemelse vreemdeling. Hij moet de wereld niet besturen en gehoorzaamt de overheid, die door God is ingesteld (Rom. 13:1-7; 1 Petr. 2:13-17); zelfs als zij haar verantwoordelijkheid tegenover God vergeet, Die haar gezag heeft toevertrouwd, en de heiligen gaat vervolgen zoals in Paulus' dagen. Paulus dringt altijd aan op gehoorzaamheid, tegenover God en tegenover mensen. Dat is het geheim van alle zegen, vreugde, en kracht; daardoor worden wij bewaard in de gemeenschap met de Heer en in het bewustzijn van Zijn goedkeuring.

Twist, belediging en geweld zijn de treurige voortbrengselen van het natuurlijke hart in zijn verwijdering van God. Als de gelovige niet met Hem wandelt in zelfoordeel en het besef van genade, zal hij in deze dingen vallen. Als hij in afhankelijkheid van Hem leeft, en de trots en eigenwilligheid van het vlees oordeelt, zal hij 'alle zachtmoedigheid aan alle mensen bewijzen' (vs. 2). In plaats van op zijn rechten te staan, zal hij alles overgeven aan Hem, Die rechtvaardig oordeelt (1 Petr. 2:20-23; Fil. 4:5).

Wat waren wij?

Paulus herinnert aan de ellendige toestand waarin wij vroeger verkeerden, en hij schildert de morele toestand van de gevallen mens. Onverstandig waren we, zonder inzicht. Ons verstand waarmee we de Schepper kunnen kennen, is verduisterd door de zonde (Ef. 4:18). In deze duisternis dwaalden wij in onze gedachten, gevoelens en wegen. We hadden geen juiste gedachten over God, noch over onszelf; we waren ons niet bewust van onze gevallen toestand. Zonder geluk, door onze verwijdering van Hem Die de Bron ervan is, zoekt het hart voldoening in verkeerde begeerten. We zijn verfoeilijk voor Gods heiligheid en haten elkaar (vs. 3). We leven in boosheid en afgunst, staan onszelf in de weg

en benijden elkaar. Dat is de gevallen mens. Nergens anders dan in de Schrift vinden we zo'n zelfportret, want God alleen kent de diepte van onze verdorvenheid. Wij zijn hatelijk voor God, maar worden niet door Hem gehaat. Integendeel, Hij heeft ons lief; en de goedheid die Hem kenmerkt, doordat Hij de liefde zelf is, kan de ellende van Zijn schepselen niet aanzien zonder ons te helpen (vs. 4-5).

Gods mensenliefde

Zijn mensenliefde, de ware filantropie, is verschenen in Hem die het Woord was, vol genade en waarheid (Joh. 1:14). De schitterende openbaring van de liefde van God vond plaats door de komst van onze Heiland Jezus Christus op aarde (2 Tim. 1:10); en de openbaring van de heerlijkheid die het werk van Gods genade zal bekronen, vindt plaats bij de verschijning van Zijn komst (2 Thess. 2). 'Hij heeft ons behouden' (vs. 5). Het werk van de behoudenis wordt hier als volledig volbracht voorgesteld, en alleen van Hem afkomstig, namelijk door de vernieuwing die dat werk tot stand brengt in allen die de gelukkige voorwerpen ervan zijn. Dit goddelijke werk in onze zielen heeft tot doel ons te verlossen van die afschuwelijke morele toestand die in vers 4 werd beschreven.

Hier wordt het verlossingswerk niet voorgesteld zoals in Titus 2 als het werk dat *voor* ons is volbracht, maar eerder als het werk *in* ons door Zijn Geest, en de praktische gevolgen daarvan voor onze wandel op aarde. Hier vinden we het werk van een drie-enig God in genade voor de mens. De oorsprong is allereerst de goedertierenheid en de mensenliefde van God, het middel is het verzoeningswerk van Christus en de toepassing ervan vindt in ons plaats door de Heilige Geest. De behoudenis gebeurt niet op grond van wat wij doen, werken in gerechtigheid die wij hadden gedaan; want daartoe waren wij ongeschikt, de mens onder de wet is hiervan het bewijs (Gal. 3:21-22). De barmhartigheid van God was met ons bezig. Zijn meegevoel met onze ellende, Zijn genade voor schuldige kinderen van Adam heeft in het kruis een solide basis gevonden waardoor wij gerechtvaardigd zijn en erfgenamen van God zijn geworden. Hier in de verzen 4, 5 en 7 hebben wij dus vier bewoordingen die het hart van God aan ons openbaren: goedertierenheid, mensenliefde, barmhartigheid en genade.

Bad van de wedergeboorte

De mens met zijn eigengerechtigheid wordt gezien als door en door slecht en verloren, hij had 'de wassing van de wedergeboorte' nodig. Deze wassing is de totale terzijdestelling van de eerste mens door het kruis van Christus, dat aan ons bestaan een einde heeft gemaakt in het gericht. Hij is ook de verzoening voor onze zonden. De toepassing van de dood van Christus op onszelf gebeurt door het geloof en de gave van een nieuw leven, waardoor wij zijn wedergeboren en in een nieuwe positie zijn gebracht voor God. Het is de nieuwe mens, die in ons geschapen is door de wedergeboorte en de gave van de Heilige Geest als de kracht van dit nieuwe leven (2 Kor. 5:17; Ef. 4:21; Kol. 3:9-10).

Deze wassing komt overeen met de eerste wassing van de priesters, de zonen van Aäron, bij hun wijding; dit waterbad werd nooit herhaald (Ex. 29:4; zie Joh. 13:10). Meestal, als men iets wast, wordt dit niet veranderd, alleen gereinigd.

De wassing van de wedergeboorte daarentegen maakt een einde aan het verdorven morele wezen van de mens, aan een leven van bezoedeling dat tegengesteld is aan Gods heiligheid. Het is een eenmalige wassing door het geloof in een gestorven en opgestane Christus, en de invoering in dat heerlijke domein van het eeuwige leven, dat elders wordt betiteld als 'het koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde' (Kol. 1:13). Daar staat Zijn aanbiddenswaardige Persoon centraal, en wordt het hart tot Hem aangetrokken en gevormd door Zijn schoonheid te aanschouwen.

Zo vindt de 'vernieuwing' plaats door het werk van de Heilige Geest, dat wil zeggen een diepe verandering van onze gevoelens en gedachten, die naar voren komt in de gewoonten en wegen van de gelovigen op aarde. De gelovige vertoont praktisch de karaktertrekken van Christus, wordt een getuige voor Hem te midden van de duisternis die ons omringt (2 Kor. 3:3; Fil. 2:14-16). De vernieuwing van de Heilige Geest gaat door gedurende het hele leven van de christen door Zijn werking in ons. De Geest is rijkelijk over ons uitgestort, er is een overvloed van goddelijke kracht om te wandelen in nieuwheid van leven en met een onuitsprekelijke en verheerlijkte vreugde die wij vinden in Zijn liefde (1 Petr. 1:8).

Samenvatting

Om het kort samen te vatten, kunnen we stellen dat het werk van de liefde van God, onze Heiland, tot voorwerp en resultaat heeft:

1. de verlossing uit onze zondige toestand als kinderen

van Adam door de dood van Christus op onszelf toe te passen;

2. de hoop van het eeuwige leven;
3. de gave van de Heilige Geest, de kracht van het nieuwe leven;
4. de praktische vernieuwing van de gevoelens en van onze handel en wandel, die bewerkt wordt door de Heilige Geest (vgl. Rom. 12:1-2).

Het noemen van 'Jezus Christus, onze Heiland' brengt Paulus ertoe te spreken over de heerlijke vruchten van het werk dat Hij heeft volbracht. Door dat werk zijn wij voor God gerechtvaardigd, verlost van alle schuld en bekleed met goddelijke gerechtigheid. Ook zijn er toekomstige zegeningen, die wij nog zullen ontvangen bij de komst van de Heer. Wij zullen deel hebben aan de erfenis van de heerlijkheid, die tot het leven behoort. Wij hebben die nu in aarden vaten, die niet geschikt zijn voor zo'n schat, maar dan zullen we die bezitten in verheerlijkte lichamen. Dan zullen wij Hem aanschouwen, Die ons zo heeft liefgehad, en aan Hem gelijkvormig gemaakt zijn.

Laten wij vasthouden aan dit 'betrouwbare woord' (vs. 8; zie 1 Tim. 1:10; 3:1; 4:9), dat ons zulke heerlijkheden openbaart, en laten wij wandelen in de kracht van het nieuwe leven en van de Heilige Geest, die God rijkelijk over ons heeft uitgestort. Laten wij zien op Hem, met Wie wij zijn verenigd, Die nu gekroond is met eer en heerlijkheid en Die wij spoedig zullen zien van aangezicht tot aangezicht.

Maar toen de goedertierenheid en de mensenliefde van God, onze Heiland, verschenen is, heeft Hij ons

BEHOUDEN, NIET OP GROND VAN WERKEN

in gerechtigheid, die wij hadden gedaan,

MAAR NAAR ZIJN BARMHARTIGHEID,

door de wassing van de wedergeboorte en de vernieuwing van de Heilige Geest, die Hij rijkelijk over ons heeft uitgestort door Jezus Christus, onze Heiland, opdat wij,

DOOR ZIJN GENADE GERECHTVAARDIGD,

erfgenamen werden naar de hoop van

HET EEUWIGE LEVEN.

Titus 3:4-7

PNIËL, DAT IS GOD ONTMOETEN

GENESIS 32 - DEEL 1

Hugo Bouter

Jakobs worsteling met God

Nadat Jakob de engelen van God had ontmoet (Gen. 32:1), moest hij vervolgens God Zelf ontmoeten. Hij was hier echter nog niet in staat Hem te ontmoeten als de God van Bethel, als de God van Zijn huis, omdat hijzelf niet beantwoordde aan Gods heilige tegenwoordigheid. Jakob ontmoette God hier niet als een liefdevolle Vader, die hem welkom heette in Zijn huis, maar als een Tegenstander. God moest Jakob tegenkomen op zijn eigen wegen. Hij trad hem als een Worstelaar tegemoet: 'En een Man worstelde met hem, totdat de dageraad aanbrak' (vs. 24).

Dit doet denken aan de woorden van Psalm 18: 'Maar tegenover de slinkse toont U Zich een Strijder' (vs. 27). De Statenvertaling gebruikt hier letterlijk het woord 'Worstelaar'. In dat karakter kwam God hem tegemoet. Zó was God al langer dan twintig jaar met Jakob bezig geweest; nu zou de beslissende strijd plaatsvinden. Jakob was een worstelaar en een hielengrijper (Gen. 27:36). Hij was iemand die zijn eigen weg ging en op zijn eigen kracht vertrouwde. Hij had zijn hele leven al geworsteld, eerst met zijn broer Ezau om het eerstgeboorterecht en de eerstgeboortezegen veilig te stellen, en daarna 20 jaar met Laban om zijn vrouwen en zijn bezit. Hij moest door schade en schande wijs worden en leren dat het vlees van geen enkel nut is (vgl. Joh. 6:63). Wij zijn helemaal van Gods hulp en genade afhankelijk.

De strijd van Romeinen 7

Zo'n worsteling vinden wij ook beschreven in Romeinen 7. De strijd die we daar vinden, is meer een innerlijke strijd. Maar precies zoals dat met Jakob het geval was, is het de strijd van iemand die vertrouwt op zijn eigen kunnen; en die strijd moeten we onherroepelijk verliezen! In de ervaringen van Romeinen 7 staat het 'ik' op de voorgrond. Het zijn geen typisch christelijke ervaringen. Die vinden we pas in Romeinen 8, en daarin staan Christus en de Geest op de voorgrond. Maar de 'ik'-persoon die Paulus al sprekende invoert, is wel een gelovige. Want hij verlustigt zich in de wet van God naar de innerlijke mens (Rom. 7:22). Hij is geen hater van God, maar hij moet vaststellen dat hij vleselijk is en een slaaf van de zonde. Hij is niet vrijgemaakt van de macht van de zonde. De inwonende zonde is hem de baas, en dat besef brengt hem tenslotte tot de uitroep: 'Ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen uit dit lichaam van de dood?'

Dit is echter het keerpunt van de worsteling. Juist op het punt dat wij dreigen onder te gaan, daagt er redding. Op het moment dat wij onze machteloosheid erkennen, is de

overwinning dichtbij. Want dan leren wij afzien van onszelf en van onze eigen kracht, en zien wij alleen nog maar op wat God in Christus tot stand gebracht heeft. Dit brengt een totale verandering teweeg, een bevrijding van het 'eigen ik', zodat we dankbaar kunnen uitroepen: 'Ik dank God door Jezus Christus, onze Heere!' Het einde van de worsteling is dus de erkenning van eigen machteloosheid en de aanvaarding van de verlossing die God in Christus bewerkt heeft. Onze blik is dan niet meer naar 'binnen' gericht, maar naar 'boven'. We kunnen deze strijd alleen maar winnen door zelf het onderspit te delven.

Dat was ook het geheim van Jakobs overwinning, zoals wij nog nader hopen te overdenken. Hij won de strijd toen hij in feite moest erkennen een overwonnene te zijn. En zo is het ook met de man in Romeinen 7. Hij behaalt de overwinning, zodra hij zichzelf leert verliezen. Hij mag vrijuit gaan, zodra hij zichzelf onvoorwaardelijk overlevert aan Gods genade.

Van aangezicht tot aangezicht

Pniël betekent 'aangezicht van God'. Het is de plek van de persoonlijke ontmoeting met God. Als wij God ontmoeten van aangezicht tot aangezicht, krijgen wij de juiste blik op de dingen. Dan zien wij alles in het juiste licht. Dan zien wij wie wij zelf zijn, maar ook Wie God is. Dan erkennen wij dat wij zelf tot niets goeds in staat zijn, dat het vlees onverbeterlijk is. Maar dan zien wij ook hoe God in onze nood heeft voorzien. Hij heeft de zonde in het vlees veroordeeld in de dood van Christus en ons een nieuwe positie geschonken op grond van de opstanding van Christus. Er is geen veroordeling voor hen die in Christus in een nieuwe positie voor Gods aangezicht zijn geplaatst (Rom. 8:1-3).

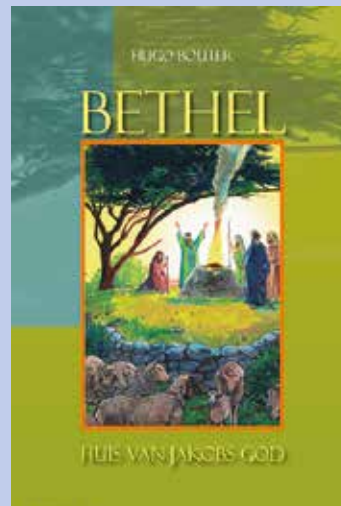
De persoonlijke ontmoeting met God werpt dus licht op onze verhouding tot God. Wij zien onszelf in het juiste licht en wij erkennen dat wij niet kunnen bestaan voor het oog van een heilig en rechtvaardig God. Maar wij zien ook dat God Zelf een rechtvaardige grondslag heeft gelegd om ons als Zijn kinderen voor Zijn aangezicht te plaatsen. De

BETHEL, HUIS VAN JAKOBS GOD

Reiservaringen van Jakob
op weg naar Bethel

Auteur: Hugo Bouter

ISBN: 978-90-70926-34-2; 112 blz.; Prijs 6,90 Euro

God komt met Jakob tot Zijn doel. Hij weet hem uiteindelijk zover te krijgen dat hij Bethel bereikt: het huis van God, de plaats van de gemeenschap met God. Wat God met Jakob kon doen, kan Hij ook met ons bereiken.

natuurlijke mens kan voor Hem niet bestaan, maar de mens in Christus heeft wel een plaats voor Zijn aangezicht. Zo zien we dat Jakob het hier vol verwondering uitroept: '(...) ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht en mijn leven is behouden gebleven' (vs. 30).

Wij vinden meer van dergelijke persoonlijke ontmoetingen met God in het Oude Testament en dan zien wij steeds dezelfde reactie: enerzijds het besef van wie wij zelf zijn en anderzijds het besef van Wie God is. Laten wij kort stilstaan bij enkele ontmoetingen:

1. Tegen Mozes zei God: 'U zou Mijn aangezicht niet kunnen zien, want geen mens kan Mij zien en in leven blijven' (Ex. 33:20). Maar daarna wees God de grondslag aan waarop Mozes veilig was: er was een plaats bij Hem, op de rots en zelfs in de rots. Dat is een beeld van onze positie in Christus, want 'de steenrots nu was Christus' (Ex. 17:6; 33:21-22; 1 Kor. 10:4).
2. Toen Gideon zich realiseerde dat hij de Engel van de Heere had gezien, zei hij met ontzetting: 'Daarom zal ik sterven' (Richt. 6:22). Maar toen verkondigde de Heere hem vrede. Hij hoorde om zo te zeggen de blijde boodschap: 'Vrede zij met u', evenals de discipelen die hoorden op de opstandingsdag (Joh. 20:19, 21). Het offer was aangenomen en daardoor was er vrede bereid, een rechtvaardige grondslag waarop de mens in vrede voor Gods aangezicht kan verkeren.
3. Toen Manoach begreep dat de Engel van de Heere aan hen was verschenen, zei hij tegen zijn vrouw: 'Wij zullen zeker sterven, want wij hebben God gezien' (Richt. 13:22). Maar zijn vrouw wees erop dat God het brandoffer en graanoffer had aangenomen en het dus zeker niet Zijn bedoeling kon zijn hen te doden. Anders zou Hij hun ook niet zulke heerlijke beloften hebben gegeven. En zo is het ook met ons: het volbrachte werk van Christus is de grondslag waarop wij voor God kunnen bestaan en waarop Hij ons kan zegenen.
4. Toen Jesaja de heerlijkheid van God zag, riep hij uit: 'Wee mij, want ik verga! Ik ben immers een man met onreine lippen en woon te midden van een volk met

onreine lippen. Mijn ogen hebben namelijk de Koning, de HEERE van de legermachten, gezien' (Jes. 6:5). Maar er was reiniging en verzoening mogelijk, doordat het oordeel was voltrokken aan een onschuldig offerlam op het brandofferaltaar. Het vuur van Gods oordeel trof Christus, toen Hij plaatsvervangend voor ons leed; en dat is de grondslag van onze behoudenis.

Al deze voorbeelden bevestigen dat de Persoon en het werk van Christus de grondslag vormen van de positie die de gelovige voor Gods aangezicht mag innemen. Hij is in en door Christus tot God gebracht, en aangenaam gemaakt in de Geliefde. Hij mag als een kind en een zoon van God voor Gods aangezicht verkeren, doordat hij nu in overeenstemming is gebracht met God, Die licht en liefde is (Ef. 1:4-6). Er is niet alleen géén veroordeling meer voor ieder die in Christus is, maar er is ook het positieve aspect dat God een welgevallen in ons vindt doordat Hij ons aanziet in de Geliefde.

Dat is de betekenis van Pniël: het vinden van een plaats van behoud voor het aangezicht van God. Het is een plaats die God Zelf voor ons heeft toebered in en door Christus. Van nature kunnen wij niet bestaan voor Gods aangezicht, omdat wij behoren tot een gevallen mensengeslacht, dat van God is afgeweken. Maar als wij behoren tot de familie van de laatste Adam, Christus, dan zijn wij uit de dood overgegaan in het leven, uit de duisternis overgebracht in het licht, uit de sfeer van haat en vijandschap tegen God overgezet in het rijk van de Zoon van Zijn liefde (Joh. 5:24; Kol. 1:12-13; 1 Petr. 2:9).

Nu al mogen wij – in tegenstelling met de Mozaïsche bedeling – met onbedekt aangezicht de heerlijkheid van de Heere aanschouwen. God Zelf heeft ons bestraald met heerlijk licht, zodat wij Zijn heerlijkheid mogen kennen in het aangezicht van Jezus Christus. En straks, als wij ook naar het lichaam verlost zijn, zullen wij tot in eeuwigheid voor Gods aangezicht leven. Wij zullen Hem zien en Hij zal over ons lichten. Er zal verzadiging van vreugde zijn voor Zijn aangezicht, voor eeuwig (Ps. 16:11; 17:15; 2 Kor. 3:18; 4:6; Openb. 22:4-5).

TWEEMAAL 490 JAAR

2 KRONIEKEN 36:21;
DANIËL 9:24

Gerrid Setzer

De Israëlieten hielden zich 490 jaar lang niet aan het voorschrift ten aanzien van het sabbatsjaar – een jaar van rust na elke periode van 7 jaar arbeid, en ook een rustjaar wat betreft het bewerken van het land (Lev. 25:8-13). Telkens na 7 jaarweken – 49 jaar – brak het 50^e jaar aan, het heilige jubeljaar. In dat jaar kreeg het land en kregen al haar

inwoners rust. Iedereen, die door zijn schuldeisers als slaaf was verkocht, werd vrijgelaten, herkreëg zijn bezittingen en keerde terug naar zijn familie.

We lezen nergens in de Bijbel dat de Israëlieten de wetten ten aanzien van de sabbatsjaren en het jubeljaar gehouden hebben. Daarom werden ze gevankelijk weggevoerd en bleven ze 70 jaar lang in ballingschap. Want ze hadden 490 jaar lang geen sabbatsjaar gehouden, dus in totaal 70 jaar. Zo kreeg het land ten slotte toch de benodigde rust.

Deze 490 jaar liepen ten einde, toen de Babyloniërs de Joden in ballingschap voerden (het gaat om de eerste wegvoering in het jaar 605 v. Chr.). Als men die jaren terugreken, komt men bij het jaar 1095 voor Christus, toen de richter Samuel leefde. De tijd van de grote conflicten, zoals beschreven in Jozua en Richteren, was toen voorbij. Het volk had rust en het was geen probleem om de sabbatsjaren te onderhouden. Maar dat hebben ze 490 jaar lang niet gedaan.

Kort voor het einde van de 70 jaar ballingschap ontdekte Daniël in de profeet Jeremia dat de Babylonische ballingschap spoedig zou eindigen (Dan. 9:2). Toen hij hierover tot God bad, gaf de Heere hem via de engel Gabriël een belangrijke openbaring. Er zouden nog eens 490 jaar (70 weken van 7 jaar) voorbij moeten gaan voor Zijn volk (Dan. 9:24), voordat er weer een grote verandering zou plaatsvinden. Uitgangspunt voor de berekening van deze 490 jaar is het edict om Jeruzalem weer op te bouwen in het jaar 445 v. Chr. (Neh. 2), toen er weer een stabiele situatie was ontstaan waarin de Joden in veiligheid konden leven.

Na deze 490 jaar volgt er geen gevangenschap meer, maar zullen de langverwachte zegeningen van het Vrederijk aanbreken (Dan. 9:24). De zonden van het volk zullen op

grond van het werk van Christus worden weggedaan, de profetieën gaan in vervulling, de tempel zal weer aan God worden gewijd en Hij zal daar weer wonen.

Deze 490 jaar zijn tot op heden nog niet verstreken; want de telling ervan werd onderbroken voor het volk Israël, nadat de Messias werd uitgeroeid (Dan. 9:26). De laatste jaarweek van Daniël moet nog steeds in vervulling gaan. Nu wordt er eerst een volk voor Gods naam verzameld uit de volken. Maar wanneer de volheid van de volken is binnengegaan (Rom. 11:25), zal de profetische klok weer gaan tikken voor Israël.

WEL IN DE WERELD, MAAR NIET VAN DE WERELD

DRIE GRIEKSE VOORZETSELS IN JOHANNES 17

Er zijn drie voorzetsels in het bekende gebed van de Heer tot Zijn Vader, die bepalend zijn voor onze positie als gelovigen:

1. Christenen zijn niet van (Gr. *ek*) de wereld, zoals Christus Zelf niet van de wereld is, d.i. niet afkomstig uit en niet behorend tot het slechte wereldsysteem (vs. 14, 16). Zij zijn wel uit de wereld aan de Heer gegeven (vs. 6), maar nog niet uit de wereld weggenomen (vs. 15).
2. De Heer is niet meer in (Gr. *en*) de wereld, maar de gelovigen zijn nog wel in deze wereld (vs. 11). Daarom geeft Christus tot onze troost en bemoediging Zijn woord in deze wereld (vs. 13).
3. Wij zijn ook in (Gr. *eis*) de wereld gezonden, zoals de Vader de Zoon in of tot de wereld gezonden had (vs. 18).

BESTUDEER DE SCHRIFTEN

Vragen

Antwoorden

1. Hoe heette de berg waar Salomo de tempel bouwde?
2. Welke koning van Juda werd melaats toen hij als priester wilde optreden in de tempel?
3. Wat was de naam van de tempelpoort waar een verlamde man dagelijks bedelde om een aalmoes van de bezoekers?

1. De berg Moria (2 Kron. 3:1).
2. Koning Uzzia (2 Kron. 26:16-23).
3. De poort was de Schone (Hand. 3:2).

IS DE LICHAAMELIJKE OEFENING VAN WEINIG NUT?

Gerard Kramer

‘Verwerp echter de ongodelijke oude-vrouwen-fabels. Oefen je echter in de godsvrucht. Want de lichamelijke oefening is tot weinig nuttig, maar de godsvrucht is nuttig tot alle dingen, daar zij de belofte heeft van het tegenwoordige en van het toekomstige leven’ (1 Tim. 4:7-8).

Doet Paulus in 1 Timotheüs 4:8 een uitspraak over de waarde van gymnastiek en sport? Of keert hij zich tegen mensen die een ascetische leefwijze voorstaan?

Paulus keert zich in 1 Timotheüs 4:1-3 in ieder geval tegen merkwaardige dwaalleringen ‘in latere tijden’, het begin van de eindtijd. Het huwelijk wordt dan afgekeurd als een veilige haven voor de intieme seksuele omgang, en merkwaardige diëten worden gepropageerd. Dat klinkt allebei helaas behoorlijk modern!

Deze dwaalleer typeert hij in vers 7 als ‘ongodelijke oude vrouwen-fabels’, waarvan hij Timotheüs opdraagt die te verwerpen. Deze weinig complimenteuzen, sarcastische kwalificatie ‘oudevrouwen-’ (Gr. *graodès*) komt in het Nieuwe Testament alleen hier voor. Het gaat om verhalen zoals oude vrouwen die vertellen, die het niveau van kletspraak en geroddel niet te boven gaan en niet serieus te nemen zijn. Oude *gelovige* vrouwen worden overigens door Paulus met respect genoemd in hoofdstuk 5:2.

Wat moet Timotheüs tegenover de genoemde dwaalleer stellen? *De godsvrucht*, oftewel een leven dat bewust aan het dienen van God gewijd is. Daarin moet hij zich *trainen*, want die training is buitengewoon nuttig. De resultaten daarvan zijn direct zichtbaar in het leven nu, maar ook straks in de eeuwigheid.

Er bestaat zeker ook zoiets als de ‘lichamelijke oefening’, de training van het lichaam. Die training levert weinig op, schrijft Paulus, maar dat kun je niet zeggen van een training die gericht is op een aan God toegewijd leven. Die levert juist veel op; niet alleen voor het leven nu, maar ook voor het leven straks. Dat beloofde leven, zowel nu als in de toekomst, staat in direct verband met de levende God (zie vers 10). En met Christus Jezus, ‘Die de dood tenietgedaan en leven en onvergankelijkheid aan het licht gebracht heeft’ (2 Tim. 1:1, 10).

Om te onderzoeken wat Paulus bedoelde met deze ‘lichamelijke oefening’ duiken we wat dieper in de tekst, en ook dieper in het Grieks. Dit is per slot van rekening een WordStudie:

‘Oefen je echter’

‘Oefen’ is Gr. *gumnaze*, de gebiedende wijs praesens van *gumnazoo*, dat verder voorkomt in Hebrëen 5:14; 12:11 en 2 Petrus 2:14. Het gaat, gezien het praesens, om iets dat Timotheüs moet *blijven* doen. ‘Je’ is letterlijk ‘jezelf’ (Gr. *seauton*). Het tekst-element ‘oefen je’ kan ook worden weergegeven als ‘train jezelf’, ‘blijf jezelf trainen’. Deze metafoor is, gelet op wat in 4:8 staat over de lichamelijke oefening, ontleend aan de Spelen, die Paulus vaker als illustratie gebruikt (zie 6:12; 2 Tim. 2:5; 4:7; 1 Kor. 9:24-27).

‘in [de] godsvrucht’

Dit is letterlijk: ‘tot godsvrucht’ (Gr. *pros eusebeian*). Voor ‘godsvrucht’ (Gr. *eusebeia*) zie ook hoofdstuk 2:2; 3:16; 4:8; 6:3, 5-6; 2 Timotheüs 3:5; Titus 1:1. Daarnaast komt het voor in Handelingen 3:12 en 2 Petrus 1:3, 6-7; 3:11. Dit woord, dat letterlijk ‘goed-verering’ betekent, duidt oorspronkelijk in het heidense Grieks een vrome houding tegenover de goden en een respectvolle, piëteitsvolle houding tegenover de mensen aan. In het Nieuwe Testament werd het een speciale aanduiding voor ‘christendom in de praktijk van het dagelijks leven’.

‘lichamelijke oefening’

Het woord ‘lichamelijk’ is Gr. *soomatikos*. Het komt verder voor in Lukas 3:22, en als bijwoord in Kolossenzen 2:9. ‘Oefening’ (Gr. *gumnasia*) is verwant met ‘oefenen’ in vers 7, en kan ook worden weergegeven als ‘training’. Hier zal de ‘lichamelijke oefening / training’ op het bedrijven van sport betrekking hebben, en niet op de in vers 3 besproken ascetische houding tegenover seksualiteit en voedsel – zoals sommige uitleggers denken. Want hoe zou Paulus van een *dwaalleer* kunnen zeggen dat die toch nog enig nut heeft, al is het weinig?

‘tot weinig’

Dit tekstelement, Gr. *pros oligon*, kan ook de betekenis hebben van ‘voor een korte tijd’, zoals in Jakobus 4:14. Gelet op de tegenstelling met ‘tot alle dingen’ (Gr. *pros panta*) zal dat hier in 1 Timotheüs 4:8 niet de eerste betekenis zijn en moet eerder gedacht worden aan ‘beperkt’. Maar toch: zie het slot van het vers!

‘nuttig’

Dit woord (Gr. *oofelimos*), dat hier tweemaal wordt gebruikt, komt in het Nieuwe Testament alleen nog voor in 2 Timotheüs 3:16 en Titus 3:8. Het tegenovergestelde is Gr. *anoofelès*, dat voorkomt in Titus 3:9 (‘nutteloos’) en Hebrëen 7:18 (‘nutteloosheid’, lett. ‘het nutteloze’).

‘maar de godsvrucht is nuttig tot alle dingen’. Voor ‘de godsvrucht’, zie bij vers 8: *daar zij [de] belofte heeft van het tegenwoordige en van het toekomstige leven.*

De term ‘van het tegenwoordige en van het toekomstige leven’ (Gr. *zooès tès nun kai tès mellousès*) is op te vatten als een genitivus obiectivus, en geeft dan de *inhoud van de belofte* aan, dus dat wat beloofd wordt. Namelijk leven nu en leven straks, oftewel het eeuwige leven dat nu al met beperkingen, maar straks ten volle zal worden genoten.

HET BOEK JESAJA

DEEL 10 - DE HEILIGE VAN ISRAËL

Ger de Koning

Jesaja 23 - Profetie over Tyrus

Verzen 1-5. 'De last over Tyrus' is de laatste van de serie lasten over de volken die in Jesaja 13 met de last over Babel is begonnen. Tyrus vertegenwoordigt de wereld als een economisch systeem, waar mensen zich inspannen om zich te verrijken om te kunnen zwelgen in luxe. De toekomstige verwoesting van Tyrus wordt ons direct aan het begin al levendig voor ogen geschilderd. Een uitvoerige beschrijving van de weelde van Tyrus en het oordeel daarover vinden we in Ezechiël 26-28. Het ontstellende bericht van de verwoesting van Tyrus heeft een domino-effect voor alle landen waarmee Tyrus handel drijft (vers 2). Door die verwoesting zijn ook zij hun inkomsten kwijt. Hun handelsrelatie gaat hun meer aan het hart dan een relatie met God (vgl. Openb. 18:11-16). Hun god is Mammon, de god van het geld (Matt. 6:24).

Verzen 6-9. De mens heeft de resultaten van de goed draaiende economie tot meerdere eer en glorie van zichzelf gebruikt en geen enkele eer gegeven aan God, Die de mens daartoe in staat heeft gesteld. De dag zal spoedig komen dat God aan alle consumptiezucht van mensen een einde zal maken. De reden is de trots op de eigen schoonheid, het roemen in de eigen bekwaamheden. Het is een waarschuwing voor ons, om wat we van de Heer hebben gekregen niet egoïstisch voor ons gemak en tot onze eigen eer te gebruiken. Dit geldt zowel voor onze lichamelijke als voor onze geestelijke en intellectuele capaciteiten. Alles wat we hebben, hebben we van God gekregen om Hem daarmee te dienen en onszelf in te zetten voor Zijn koninkrijk.

Verzen 10-14. Het begin van vers 10 kan ook worden vertaald met 'bewerk uw land'. Het betekent dat Tyrus in plaats van 'zeeman' nu 'landbouwer' moeten worden. De zee zal niet meer als handelsroute kunnen dienen, omdat de HEERE het oordeel daarover heeft voltrokken (vers 11). Tyrus, dat wordt aangeduid met de naam 'Kanaän' – wat 'koophandel' betekent – zal op bevel van de HEERE verwoest worden. Evenals voor Tyrus is ook voor Sidon, dat nauw aan Tyrus is verbonden, het baden in weelde en leven in luxe en vertier voorbij (vers 12).

Verzen 15-18. De verwoesting van Tyrus zal niet voor altijd zijn. Nadat Babel zeventig jaar over Tyrus heeft geheerst (vers 15; Ezech. 29:17-18; Jer. 29:10), zal de HEERE een herstel voor Tyrus toestaan. De manier waarop dat wordt verwoord, laat de vergelijking zien tussen Tyrus en een hoer. Het betekent dat Tyrus door haar koophandel rijk is geworden door met de volken ongeoorloofde verbindingen aan te gaan, zoals een hoer dat met een man doet. In het lied van de hoer gaat Tyrus opnieuw naar haar minnaars om

de aandacht weer op zichzelf te vestigen en hen weer te verlokken met haar handel te drijven als een aantrekkelijke handelspartner (verzen 16-17).

Hiermee wordt niet de handel als zodanig veroordeeld, maar de manier waarop handel wordt gedreven en de handelswaar. Alle heerlijkheid van de aarde zal eens worden losgemaakt van de macht van de zonde, waaraan ze nu onderworpen en vastgehecht is. In het Vrederijk zal alles, ook de wereldeconomie, bijdragen aan de glorie van de Koning der koningen en als een erfenis worden genoten door hen die in gemeenschap met de HEERE leven.

Jesaja 24 - Ondergang en heil voor Israël en de aarde

Verzen 1-13. De wereld wordt woest en leeg door het oordeel van God. Alle aardbewoners, alle lagen van de bevolking, zonder onderscheid in geestelijke of sociale status, worden door het oordeel getroffen. De aarde zal van al haar schoonheid worden ontdaan. God heeft Zijn schepping aan algemene wetten en inzettingen onderworpen, die als een eeuwig verbond tussen Hem en Zijn schepping gelden (Gen. 9:8-10, 16). De mens kan ze nooit ongestraft negeren en veranderen (Dan. 7:23-26).

De oordelen, waarvan het 'verbrand worden' een beeld is (Openb. 19:20; 21:8), die op al dit verlaten van de HEERE en Zijn algemene wetten en inzettingen volgen, zullen de bevolking van de aarde uitdunnen (vers 6; vgl. Matt. 24:22). Er is geen enkele oorzaak van vreugde meer, elke blijdschap is verdwenen. Wat overblijft, is slechts hier en daar nog een mens, een overblijfsel, net zoals er na een oogst nog slechts hier en daar een olijf of een druif is blijven hangen (vers 13; Jes. 17:6)

Verzen 14-16. Te midden van de intens trieste aanblik van de oordelen die de aarde zullen treffen, hoort Jesaja ineens gejubel (vers 14). Het is de jubel van het overblijfsel van vers 13. Dit is het overblijfsel uit de tien stammen, dat uit alle volken terugkeert naar Israël. Zij hebben zich in die tijd bekeerd en bezingen de majesteit van de HEERE, die in de oordelen te zien is. Hij is de Rechtvaardige in alles wat Hij doet, ook in de oordelen. Alles wat Hij doet, is aanleiding voor lofprijzing. Zijn oordelen zijn te bejubelen vanwege het reinigende werk dat zij doen. Daardoor wordt de aarde van zondaren bevrijd en kan de Heer Jezus Zijn Vrederijk vestigen.

Verzen 17-23. In de verzen 17-22 beschrijft Jesaja de weeën van de eindtijd en vergelijkt die met valkuilen waarin dieren terechtkomen. Alle beschreven oordelen worden uitgevoerd

door Christus, omdat Hij de Menszoon is (Joh. 5:27). Na de oordelen zal Hij Zijn rijk vestigen (vers 23).

Jesaja 25 - Dank voor verlossing

Verzen 1-5. Het is geen wonder dat na de openbaring van de heerlijkheid van de Heer Jezus in Zijn regering (zie Jes. 24:23), de tijd voor een lofzang is aangebroken (Hoogl. 2:12). Die lofzang is een danklied.

Het verlore overblijfsel herinnert zich met dankbaarheid hoe de HEERE in de tijd van de Grote Verdrukking en de heerschappij van de antichrist een sterkte en schuilplaats is geweest (vers 4; Jes. 32:2; Ps. 61:4). Vers 4 is voor veel gelovigen in beproevingen tot vertroosting geweest en is het nog steeds voor hen die beproefd worden.

Heil op de berg Sion

Verzen 6-9. De overgebleven heidenvolken zullen naar de berg Sion komen en mogen delen in het feestmaal dat de HEERE voor Israël heeft bereid (vers 6). Paulus verwijst naar vers 8 om aan te tonen dat zelfs de dood eenmaal volledig zal worden afgeschaft (1 Kor. 15:54). In een nieuwe lofzang eren ze de HEERE, op Wie ze niet tevergeefs hebben gehoopt. Het is een hoop die niet beschaamt (Rom. 5:5).

Verzen 10-12. De hand van de HEERE rust beschermend op de berg Sion, terwijl Moab wordt neergestort en geen enkele bedreiging meer voor Gods volk zal vormen.

MIJN GELOOFS- BELIJDENIS

WAT ALS IEMAND JE ER NAAR VRAAGT

Kris Tavernier

Ik heb eens mijn eigen geloofsbelijdenis proberen op papier te zetten. Ik heb die niet geschreven vanuit het oogpunt om een gemeenschappelijke visie te hebben binnen de kerk. Hij is geschreven vanuit de vraag 'wat als iemand mij vraagt wat ik nu eigenlijk geloof'.

Ik geloof:

- in God als een voor mensen onbevattelijke Drie-eenheid, Vader, Zoon en Heilige Geest, in perfecte harmonie.
- in het eeuwige bestaan van God en Zijn alomtegenwoordigheid, omdat Hijzelf niet gebonden is aan tijd en ruimte.
- dat God de Oorsprong is van alles wat er is, de Schepper van de onwaarneembare hemelen en de kosmos die wij kunnen observeren. Dat daarin Zijn grootheid en creativiteit als het bewijs van Zijn bestaan zichtbaar zijn.
- dat God heel de kosmos gemaakt heeft met het oog op de aarde en de mens die Hij daarop geplaatst heeft. Dat Hij het beste heeft voorgehad met de mens en hem wilde zegenen met al Zijn liefde en goedheid om een duurzame relatie met de mens te onderhouden, waarvan beiden mogen genieten.
- dat Hij de mens daarbij een vrije wil heeft gegeven,

omdat er anders geen sprake kan zijn van een relatie of van geluk voor de mens.

- dat de mens in opstand is gekomen tegen God en eenzijdig de relatie met Hem heeft verbroken en daarmee al het goede heeft verworpen dat God aan de mens heeft willen geven. Ik wijs daarbij niet met de vinger naar Adam en Eva, aangezien ikzelf ook misbruik maak van de vrije wil die God mij heeft gegeven.
- dat de mens hierdoor het rechtvaardige oordeel van God over zichzelf heeft afgeroepen en niet in staat is om het eenzijdig weer goed te maken met God.
- dat alle lijden, verdriet, kwaad, oorlog en pijn het gevolg is van die keuze van de mens.
- dat God sindsdien alles in het werk heeft gesteld om het weer goed te krijgen en de relatie met de mens te herstellen.
- dat God rechtvaardig handelt en tegelijkertijd vanuit Zijn liefde genade en herstel aanbiedt aan alle mensen.
- dat God daartoe de Bijbel heeft gegeven om Zichzelf kenbaar te maken, zodat iedereen die Hem wil leren kennen daarin kan ontdekken Wie Hij is.
- dat God hiervoor Zijn Zoon naar de aarde heeft gestuurd om Mens te worden zoals wij. In Zijn leven heeft Hij geopenbaard Wie God is. In Zijn sterven heeft Hij de zonden gedragen van ieder die Zijn offer aanneemt. In Zijn opstanding heeft Hij het eeuwige leven gegeven aan iedereen die zich tot Hem keert.
- dat het evangelie van Jezus Christus de weg is om de relatie tussen God en de mens te herstellen en dat deze boodschap van redding voor alle mensen bedoeld is.
- dat God hierbij de keuze uit vrije wil van elk mens respecteert, waarbij de deur naar God toe wagenwijd openstaat voor iedereen.
- in de verschrikkingen van de hel voor hen die hun leven lang ervoor blijven kiezen om niets met God te maken te willen hebben. God heeft hier verdriet over en wil de mensen hiervoor behoeden. Hij spreekt daarom op

meerdere manieren tot het hart en het geweten van de mensen.

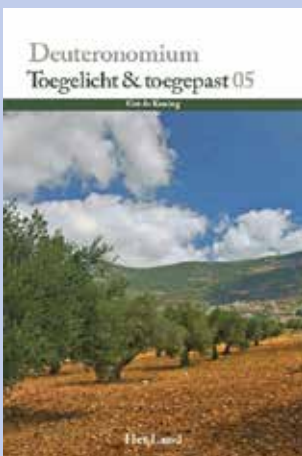
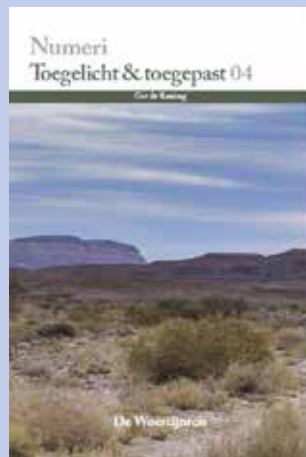
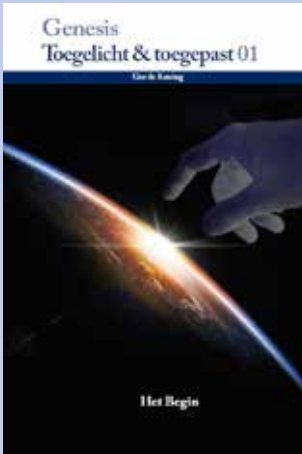
- in de onuitsprekelijk heerlijke toekomst, die God gepland heeft voor allen die de eeuwigheid met Hem willen doorbrengen. Want God zal alle dingen nieuw maken, en zelfs beter dan wat er ooit geweest mag

zijn. Dan zal er geen verdriet meer zijn, geen tranen, geen pijn, geen ziekte, geen oorlog, geen rebellie, geen boosheid, geen dood. Dan zullen God en de mens in volmaakte harmonie met elkaar genieten van alles wat God nieuw gemaakt heeft.

Dat is wat ik geloof.

ADVERTENTIE

AANBIEDING:

PAKKET PENTATEUCH

DE VIJF BOEKEN VAN MOZES

Hardcovers. ISBN voor alle vijf boeken: 9789079718788.

Vers-voor-vers 'Toegelicht & Toegepast' door Ger de Koning

Genesis - T&T deel 01 - ISBN **9789079718627**

Het boek Genesis is het boek van het begin. We vinden er o.a. de oorsprong van hemel en aarde, de instelling van huwelijk en gezin, de eerste zonde en als gevolg daarvan de dood en het eerste offer.

Exodus - T&T deel 02 - ISBN **9789079718603**

Exodus betekent 'uittocht'. Dat is tegelijk het hoofdonderwerp van het boek: de uittocht van Israël uit Egypte.

Leviticus - T&T deel 03 - ISBN **9789079718658**

Het boek Leviticus gaat over het naderen tot God om met Hem gemeenschap te hebben.

Numeri - T&T deel 04 - ISBN **9789079718641**

Dit boek beschrijft de reis van het volk van God door de woestijn op weg naar het beloofde land.

Deuteronomium - T&T deel 05 - ISBN **9789079718672**

In enkele lange toespraken kijkt Mozes in dit boek terug op de ervaringen van het volk in de woestijn. Deze ervaringen betreffen zowel ervaringen met zichzelf als met God.

Elk boek kost los € 19,95, maar in één bestelling ontvangt u deze niet voor € 99,75 maar voor:

€ 69,00

Email: info@uitgeverijdaniel.nl

uitgeverij
Daniël